

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ทราบกันดีว่า ประชากร เป็นทรัพยากรอันสำคัญยิ่งของประเทศไทย เรียกว่า "ทรัพยากรมนุษย์" (Human resource) เนื่องจากคนเป็นเป้าหมายและเครื่องมือ ที่สามารถทำให้การพัฒนาประเทศบรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฯ ดังนี้ ถ้าหากประชากรมีการศึกษาพื้นฐานดีมาก ก็จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มาก แต่ถ้าหากประชากรมีการศึกษาพื้นฐานต่ำมาก ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มาก ผลกระทบต่อประเทศจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ และความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทยในระยะห้าสิบปี เสียกำลังของชาติไป

องค์การอนามัยโลกได้มอบรับแล้วว่า เมืองทันสมาระสุข เป็นเมืองสำคัญ ยิ่งเมืองนี้ในเรื่องของสุขภาพอนามัย ตามเป้าหมายหลักขององค์การอนามัยโลกคือ ไว้ว่า "สุขภาพที่ดีวนหน้าเมื่อ 2543" (Health for All by the Year 2000) และ ให้เราเริ่มต้นดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2000 ประชากรอายุ 12 ปี ขึ้นไปทั่วโลก จะมีภารกิจในการติดตาม อุต (DMF Index) โดยเฉลี่ยเท่ากับ 3 หน่วยความรู้ ในปี พ.ศ. 2000 เท่ากับ 100% อายุ 12 ปี ขึ้นไป จะมีภารกิจโดยเฉลี่ย 3 ชั่วโมงต่อวัน เป็นหัวหน้าที่ยังไม่ได้รับการรักษาหรือได้รับการรักษาแล้ว โดยการดูแล หรือ การดูแลอย่างใกล้ชิดหนึ่ง หรืออาจรวมกันก็ได้ (กองทัพบกสำรองราษฎร์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2524 : 69-70) ข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่สุขภาพประชากรในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2527 โดยมีการสำรวจใน 5 กลุ่มอายุคือ วัยเด็กเล็ก (5-6 ปี) เด็กวัยเรียน ชั้นประถมศึกษา (12 ปี) วัยรุ่น (18 ปี) วัยรุ่นใหญ่ (35-44 ปี) และวัยสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) พบว่า มีความผิดปกติของโรคในช่องปาก ตามลักษณะ คือ ร้อยละ 74, ร้อยละ 98 ร้อยละ 100, ร้อยละ 100, และ ร้อยละ 100 จะเห็นได้ว่า ประชากรไทยมีภูมิคุ้มกันต่อโรคในช่องปาก โดยเฉพาะผู้มีอายุสูงขึ้นจะมีอัตราความผิดปกติทางด้านทันตแพทย์มากขึ้น

สภาพการทันศุขภาพของประชาชนถั่งกล่าวนี้ มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น โดยเฉพาะในเขตชนบท ซึ่งเป็นที่นิ่งที่ขาดแคลนทันตแพทย์และให้ความรู้ในการป้องกัน หรือ ในการบำบัดด้วยยาอย่างมีประสิทธิภาพ (จำนวนทันตแพทย์ในปัจจุบัน : ประชากร 1 : 30,000) ถ้าเกิดการศึกษาดุคิกรรมการศูนย์แลหันศุขภาพของประชาชนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง ที่จะไน้นำข้อมูลเหล่านี้ นำไปวางแผนหมายการป้องกัน และแก้ไขปรับปรุงทันศุขภาพ ของประชาชน (โดยเฉพาะประชาชนในเขตชนบทที่ยังขาดความรู้ในเรื่องทันศุขภาพ) ในครองชั้นโดยอาศัยข้อมูลหลายด้านจากการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลระหว่างตัวแปรค่าลักษณะ เศรษฐกิจ และประชากรบนการค่อหนดคิกรรมค้านทันศุขภาพของประชาชน และศึกษาขอเท็จจริงในค้านการบำบัดรักษาที่คนามัยของประชากรในเขตกำลังหัว เชาແങ อាເກອສະນາຍອຍ จังหวัดสังขละ

สมมติฐานการวิจัย

ตัวแปรค่าลักษณะและเศรษฐกิจ (การศึกษา, รายได้, และอาชีพ) มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการศูนย์แลหันศุขภาพของประชาชนในชั้นบท

กรอบแนวคิดในการศึกษา

พฤติกรรมทางก้านทันตสุขภาพของบุคคล อาจเกิดจากอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ จากเยวักกิคของ Kriesberg และ Treiman (1962 : 28 - 45) ไก่ก็จะโดยเน้นเกี่ยวกับเรื่องของความก้าวหน้าของบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมทางก้านทันตสุขภาพ กล่าวคือ ผู้มีรายได้สูง (high-income) จะมีความสนใจในเรื่องหันตสุขภาพสูง และหันเพียงพอที่ในการรักษา จะมีความเครียดในการให้การถูดผู้ป่วยที่มีรายได้สูง มาก ความประทับใจที่มีรายได้ต่ำ และยังพบว่า ผู้มีรายได้สูง จะแสวงหาบริการทางก้านทันตกรรมสูง ท่อนามาในปี 1970 Raynor ไก่พัฒนาเยวักกิคของ Kriesberg และ Treiman ไก่ชานำกีฬากับประชากรตัวอย่างในเมือง Buffalo, New York พบว่า พฤติกรรมหันตสุขภาพอนามัยของประชากรตัวอย่างที่กีฬานี้ความล้มเหลวทั้งชั้นของสังคม (Social class) ค่านิยม (Dental values) สถานภาพทางเศรษฐกิจ (Relative wealth) ซึ่งสอดคล้องกับเยวักกิคของ Harold Gould (1957) และ Foster (1962) ในเรื่องของพฤติกรรมทางก้านสุขภาพอนามัยของสังคมที่กำลังพัฒนาว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ที่สำคัญคือ สถานภาพทางเศรษฐกิจ ความสมดسانทางวัฒนธรรม (Relative acculturation)

เยวักกิคอีกเยวักกิคหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาแหล่งบริการเมืองเจ็บป่วย ที่สำคัญคือ เยวักกิคของ Fabrega (1972) เน้นดึง Systems Model ซึ่งมีอยู่ 4 ระบบ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการแสวงหาแหล่งบริการเมืองเจ็บป่วย ดังนี้

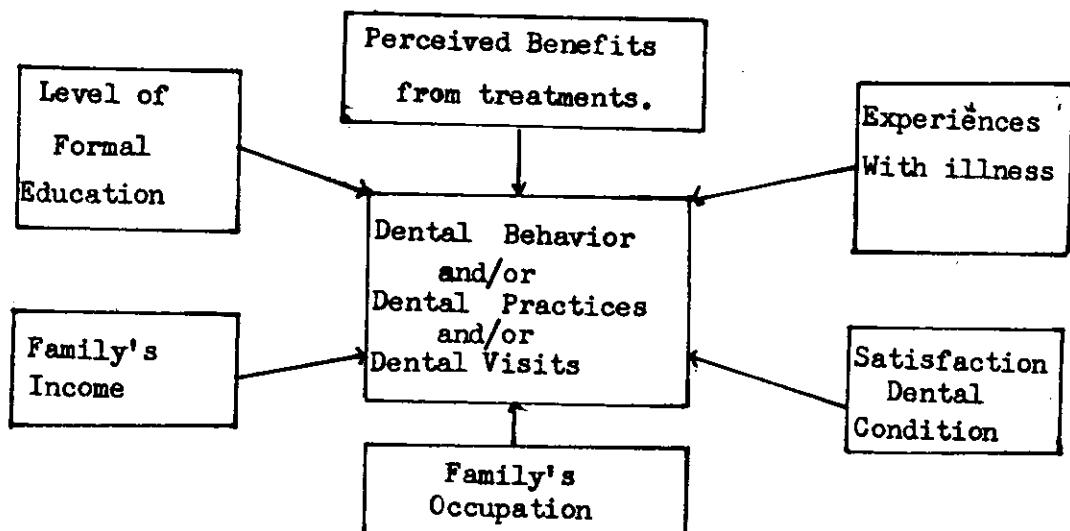
1. The biological system เป็นระบบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง ระบบชีววิทยาของร่างกาย และจิตใจ
2. The Social system เป็นระบบที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ในสังคม ความรู้ ความเช้าใจในการปฏิบัติศึกษาในสังคม

3. The phenomenologic system นี้เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของแค่ละบุคคล ในเรื่องความเจ็บป่วย

4. The memory system เน้นเรื่องของระบบความจำในเรื่องของการไปรับบริการสุขภาพอนามัย

ก็ันนี้ งานวิจัยนี้ จึงให้อาภัยเมืองคิดและผลงานวิจัยของนักวิชาการต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มาพัฒนาเพื่อศึกษาอิทธิพลทางสังคม และเศรษฐกิจที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลทันตสุขภาพของประชาชัชนบทในประเทศไทยโดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดลักษณะต่าง ๆ ทางสังคม เศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิต ที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลทันตสุขภาพ

ที่มาแปลงจาก : Rayner, J, F Socioeconomic Status and Factors Influencing the Dental Health Practices of Mothers. American Journal of Public Health, 60, 7 : 1250-58 July, 1970

ขอบเขตและข้อจำกัดการวิจัย

1. การวิจัยนี้ เน้นการศึกษาเฉพาะอิทธิพลระหว่างตัวแปรค่านสัมคม และเศรษฐกิจพอเพียงกับการคุณภาพและความของประชาชน โดยที่ศึกษาเฉพาะปัจจัยค่านสัมคม ผู้รับบริการเท่านั้น มิได้นำปัจจัยค่านสูงให้บริการมาพิจารณา ดังนั้น การวิจัยนี้ จึงอาจจะครอบคลุมปัจจัยใดก็เพียงบางประการที่เชื่อว่า มีความสำคัญต่ออิทธิพลค่านการคุณภาพและค่านคุณภาพของประชาชนในเชิงบวก

2. การวิจัยนี้ ศึกษาเฉพาะอิทธิพลค่านคุณภาพของหัวหน้าครัวเรือน หรือผู้เดินทางหัวหน้าครัวเรือน ที่อาศัยในช่องคำนวณ เช่น อาชญากรรม อภิภากดังกล่าว จังหวัดสังขละ

คำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

พฤติกรรมหันคุณภาพ	หมายถึง	การกระทำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะหันคุณภาพ
หันคุณภาพ	หมายถึง	ลักษณะ หรือสิ่งที่งดงามคุณภาพของ某人 เนื่องจากและช่องปาก กลอคงอวัยวะซึ่งเคียงที่เกี่ยวข้อง
ความรู้ ความเข้าใจ	หมายถึง	การเรียนรู้ของบุคคลจนสามารถนำความรู้หันคุณภาพมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
บริการหันคุณภาพ	หมายถึง	บริการทุกประเภทที่สอนความต้องการของผู้เสิ่งหาบริการหันคุณภาพ
ศูนย์บริการหันคุณภาพ	หมายถึง	บุคคลหรือบ้านที่ปรึกษา และรับการบันทึก รักษา เกี่ยวกับหันคุณภาพ
อัตราค่าบริการ	หมายถึง	อัตราเงินที่ศูนย์บริการจะต้องจ่าย ให้แก่ในบริการในการเข้ารับบริการค่านหันคุณภาพ

สู๊ให้บริการค้านหันตสุภาพ	หมายอิง	หันตเตาญ์, ผู้ช่วยหันตเตาญ์ เจ้าหน้าที่อนามัย พยาบาล และบุคลากรทางฯ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กับค้านหันตกรรม
หัวหน้าครอบครัว	หมายอิง	ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงกว่าและเป็นผู้เกือบถูน สมาชิกในครอบครัว ซึ่งจะเป็นชายหรือหญิงก็ได้
รายได้	หมายอิง	รายได้จากการประกอบอาชีพของหัวหน้าครอบครัว โดยคิดรายได้รวม (<i>gross income</i>) เฉลี่ย เป็นรายปี
อาชีว	หมายอิง	ลักษณะงานที่บุคคลนั้นทำในเชิงเศรษฐกิจโดยได้รับค่าจ้างตอบแทนจากการใช้แรงงานเป็นคัวเงิน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรูปแบบภูมิกรรมค้านหันตสุภาพของประชาชัชนในพื้นที่ เช่น อาชีวภาพ เช่นเดียวกัน อารมณ์สังคม จังหวัดสังชลฯ
2. ทราบสภาวะเศรษฐกิจอย่างลึกซึ้ง ของประชาชัชนในพื้นที่ เช่นเดียวกัน อารมณ์สังคม จังหวัดสังชลฯ
3. ใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนสำหรับเจ้าหน้าที่ค้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ในการจัดการให้บริการค้านหันตสุภาพอนามัยที่เหมาะสมแก่ประชาชัชนในพื้นที่ฯ กัน เพื่อรักษาสุขภาพชีวภาพให้ดีที่สุด